

Selvevaluering og foreløbig opfølgingsplan 2023-2024

Indhold

1.	Indledning	2
2.	Elevtrivsel	2
3.	Elevernes læring og faglige niveau	4
4.	Overgang til videregående uddannelse	6
5.	Evaluering af særlige indsatsområder	9
6.	Foreløbig opfølgingsplan	9

1. Indledning

Skolens selvevaluering og opfølgingsplan indgår som et led i skolens systematiske arbejde med resultatvurdering og opfølgning, som det er beskrevet i skolens kvalitetssystem.

Denne selvevaluering indeholder:

- Uddrag fra tilgængelig empiri om elevernes trivsel, elevernes læring og faglige niveau og overgang til videregående uddannelse.
- Evaluering af særlige indsatsområder 2023-2024.
- Sammenfatning og foreløbig plan for opfølgning.

Input til selvevalueringen er hentet fra uddannelsesstatistik.dk og desuden kommet fra de af skolens arbejdsgrupper og udvalg, som har arbejdet med at planlægge, gennemføre og evaluere særlige indsatsområder i løbet af skoleåret 2023-2024.

Selvevalueringen gøres tilgængelig på skolens hjemmeside efter behandling i bestyrelsen.

2. Elevtrivsel

Skolen monitorerer elevtrivslen gennem ”temperaturmålinger” i alle klasser samt via den årlige obligatoriske elevtrivselsundersøgelse, ETU, som udsendes af Børne- og Undervisningsministeriet.

ETU er gennemført ultimo 2023. Undersøgelsen omfatter fem områder: faglig trivsel, social trivsel, læringsmiljø, pres og bekymringer, mobning. Den samlede spørgeramme kan findes på <https://www.uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/skoleudvikling/elevtrivselsmaalinger-paa-de-gymnasiale-uddannelser>

På baggrund af svarene på ETUs spørgsmål udregnes en indikator mellem 1-5, hvor 5 er bedst.

Målet for skolens elevtrivsel er formuleret således:

- Resultatet for ETU for hhv. stx og hf ligger på mindst landsgennemsnittet $\pm 0,1$ for hver af de fem indikatorer.
- Det samlede resultatet for ETU for hhv. stx og hf ligger på mindst landsgennemsnittet $\pm 0,1$.
- Det samlede resultatet for ETU for hhv. stx og hf må ikke falde 3 år i træk.

2.1 Resultat af ETU

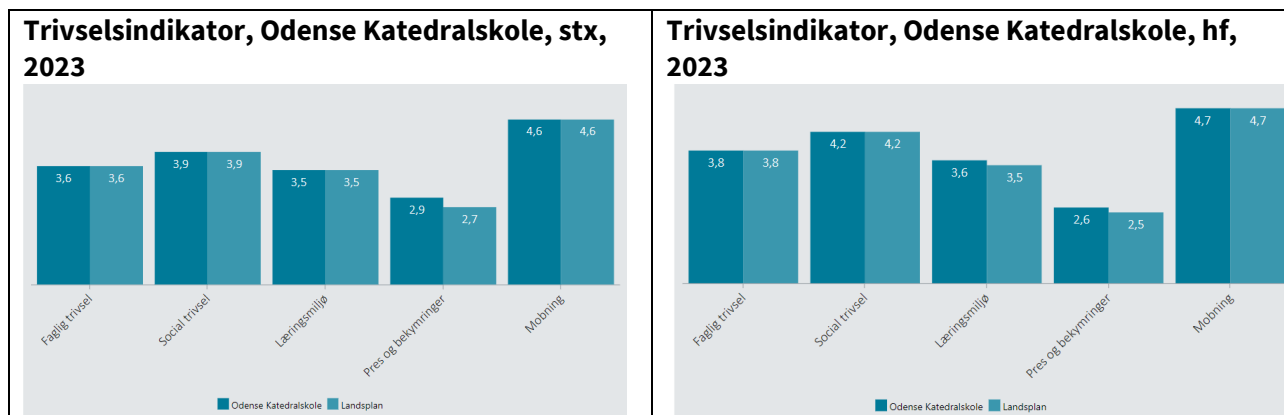
Tabel 1 viser det samlede resultat for ETU for Odense Katedralskole og på landsplan for hhv. stx og hf.

Tabel 1. ETU, samlet resultat 2021-2023, Odense Katedralskole og landsplan

	Katedralskolen	landsplan
Stx, 2023	3,8 (3,78)	3,7 (3,74)
Stx, 2022	3,7 (3,74)	3,8 (3,76)
Stx, 2021	3,8	3,8
Hf, 2023	3,8 (3,78)	3,7 (3,74)
Hf, 2022	3,7 (3,72)	3,7 (3,66)
Hf, 2021	3,8	3,7

Tabel 2 viser trivselsindikator for stx og hf på hver af de 5 områder i ETU.

Tabel 2: ETU, Trivselsindikator for 5 områder, Odense Katedralskole og landsplan (stx og hf)

For både stx og hf gælder, at elevernes svar samlet set er på samme niveau eller lidt bedre end landsgennemsnittet for hver af de fem kategorier. I 2022 svarede stx-eleverne, at de oplevede en større grad af ”pres og bekymringer ” end landsgennemsnittet.

Både på Odense Katedralskole og på landsplan svarer eleverne, at de oplever lidt mindre pres og bekymringer i 2023 end i 2022. Det dog ikke muligt at konkludere, om de små forskydninger, der er i svarfordelingen på de enkelte spørgsmål, viser nogen signifikant udvikling i elevernes oplevelse af pres og bekymringer.

Et meget vigtigt arbejde med trivsel foregår i klasserne, gennem lærernes daglige undervisning og gennem klasseteams indsatser. En klassens team får klassens resultater fra ETU og også årgangen og skolens besvarelse, så team kan tage fat i forhold, der skiller sig ud i klassen. Endnu vigtigere end ETU er skolens egne temperaturmålinger, der er gennemført mindst én gang i løbet af skoleåret i hver klasse. Temperaturmålingen spørger i modsætning til ETU mere direkte til de faglige og sociale fællesskaber og giver mulighed for at skrive i åbne kommentarfelder. Team har drøftet og iværksat fælles initiativer (evt. med alle fællesfaglærere), hvis temperaturmålingen har vist udfordringer på klasseniveau. Hvis en temperaturmåling har vist tegn på mistrivsel hos enkelte elever, er studievejleder inddraget.

2.2 Konklusion

Overordnet set trives Katedralskolens elever både på stx og hf. De svarer i ETU, at de er glade for at gå i skole. Et stort flertal er glade for deres klasse og føler sig hjemme på deres skole. Eleverne svarer også, at lærerne viser dem respekt, og at de har gode muligheder for at få støtte og vejledning, hvis de har det svært.

Både for stx og hf gælder, at resultatet for hver af de fem indikatorer i ETU ligger på mindst landsgennemsnittet +/- 0,1 procentpoint.

Det samlede resultat for ETU på Katedralskolen stx ligger 0,1 over landsgennemsnittet.

Det samlede resultat for Katedralskolens hf ligger 0,1 over landsgennemsnittet.

For ingen af uddannelserne er det samlede resultat for elevtrivslen faldet 3 år i træk. Skolens mål er dermed opfyldt.

3. Elevernes læring og faglige niveau

Skolens mål for elevernes læring og faglige niveau er formuleret således:

- Det samlede eksamensresultat for hhv. stx og hf må ikke 3 år i træk være lavere end landsgennemsnittet for de to uddannelser.
- Det samlede eksamensresultat for hhv. stx og hf må ikke 3 år i træk være signifikant under den socioøkonomiske forventning for de to uddannelser.

I selvevalueringen af elevernes faglige niveau er som empiri medtaget eksamensresultater for Odense Katedralskole (2019-2023) sammenholdt med eksamensresultat for hele landet. Desuden er medtaget den socioøkonomiske forventning til Katedralskolens resultater.

3.1 Eksamensresultater

Tabel 3. Eksamensresultat og socioøkonomisk forventning for stx, inkl. bonus A

stx	2019	2020	2021	2022	2023
Katedralskolen	7,6	7,6	7,7	7,9	7,7
Hele landet	7,3	7,6	7,7	7,6	7,5
Socioøko forvent.	7,9**	8,0**	8,1**	8,1*	7,8*

*) Forskellen på eksamensresultat og den socioøkonomiske forventning er ikke signifikant.

***) Forskellen på eksamensresultat og den socioøkonomiske forventning er signifikant.

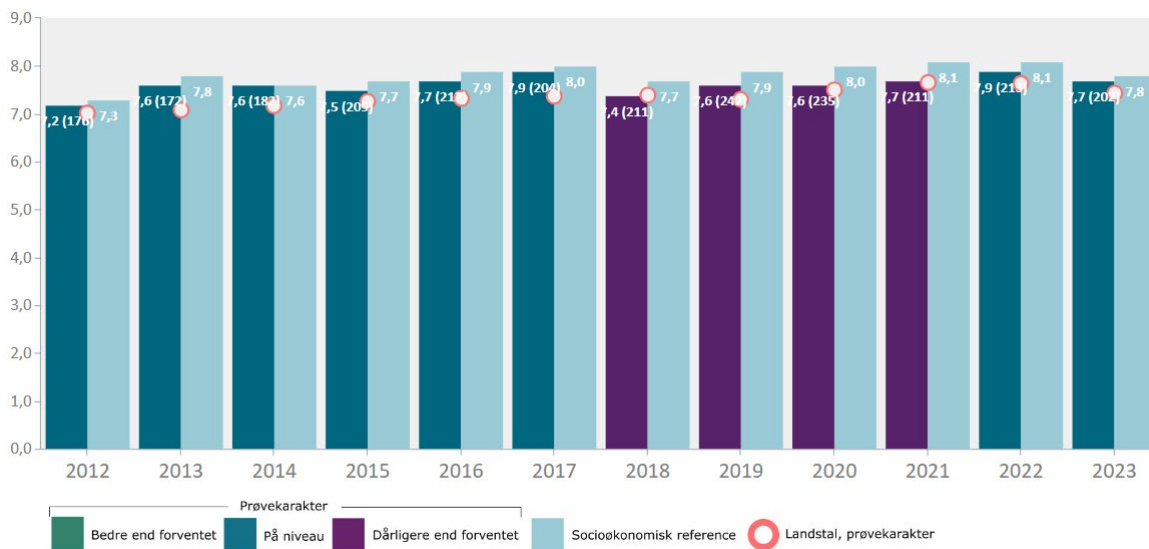
Tabel 4. Eksamensresultat og socioøkonomiske forventning for hf

hf	2019	2020	2021	2022	2023
Katedralskolen	6,0	6,2	6,7	6,2	6,3
Hele landet	5,9	6,2	6,2	5,9	6,0
Socioøko forvent.	6,0	6,2	6,7	6,1*	6,2*

*) Forskellen på eksamensresultat og den socioøkonomiske forventning er ikke signifikant.

3.2 Socioøkonomisk reference, stx

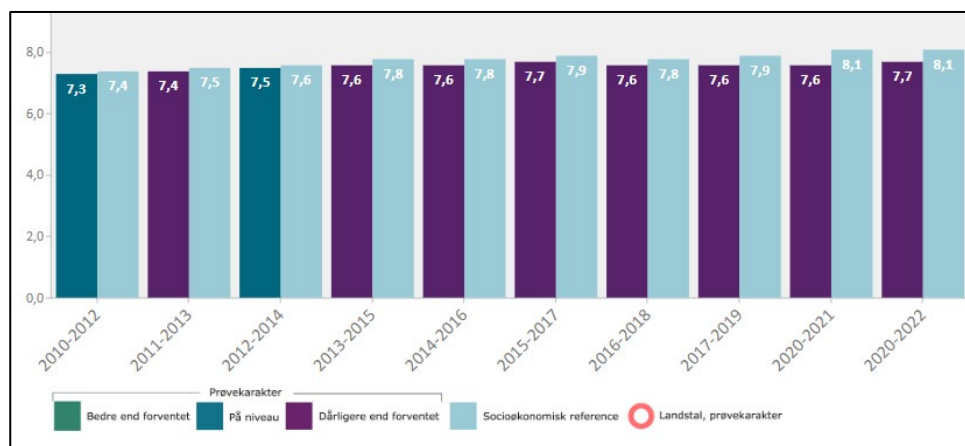
Tabel 5. Odense Katedralskole, stx, eksamensresultat og socioøkonomisk reference 2012-2023

Det gælder fortsat for den socioøkonomiske reference, at den socioøkonomiske reference for årene 2020, 2021 og 2022 ikke kan sammenlignes direkte med hinanden eller med tidligere år, da COVID-19 medførte en række aflyste prøver.

Set over en 3-årig er løfteevnen på stx fortsat negativ. Seneste tabel fra Uddannelsesstatistik ses i tabel 6.

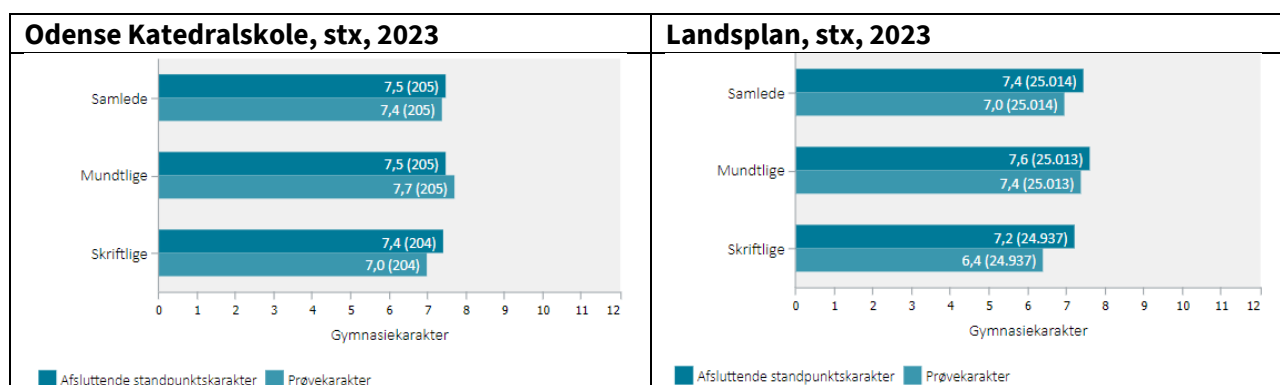
Tabel 6. Odense Katedralskole, stx, eksamensresultat og socioøkonomisk reference beregnet for tre år ad gangen.

Skolen har i tidligere selvevalueringer undersøgt, hvordan forholdet mellem særligt skriftlige/ mundtlige /års-/standpunktskarakterer er på stx. Tilgængelige data tyder på, at årskarakterer i nyere tid har været relativt lavere på Odense Katedralskole end på landsplan, og at det har bidraget til, at løfteevnen på stx har været en udfordring. Konsekvensen af de relativt lavere årskarakterer har været forstærket på eksamensbeviser fra 2020 og 2021 og 2022, hvor en række af studenternes prøver har været aflyst pga. COVID-19.

For studenterårgang 2023 viser forskellen mellem afsluttende standpunktskarakterer og eksamenskarakterer, at lærere på Odense Katedralskole tilsyneladende giver uhyre retvisende afsluttende standpunktskarakterer, da der kun er en mindre forskel mellem standpunktskarakterer og eksamenskarakter, jf. tabel 7. Forskellen er naturlig, da der er tale om forskellige vurderingssituationer. Måske er der fortsat en lille tendens til, at lærere på Odense Katedralskole forventer en smule mere i forhold til mundtlige afsluttende standpunktskarakterer end på landsplan. På landsplan kunne det tyde på, at der fortsat er steder, hvor der gives for høje afsluttende standpunktskarakterer. Det forventes at blive et fokusområde for STUKs tilsyn.

Tabel 7. Stx, afsluttende standpunktskarakterer sammenholdt med prøvekarakterer 2023

3.4 Konklusion

Eksamensresultaterne for stx og hf er på landsgennemsnittet eller lidt over i perioden 2021-2023, hvilket er tilfredsstillende.

For stx er eksamensresultatet for 2023 tilfredsstillende i set i forhold til den socioøkonomiske reference. Målet om, at eksamensresultatet i tre år i træk ikke må være signifikant under den socioøkonomiske reference, er fortsat ikke opfyldt.

For hf er det samlede eksamensresultat i perioden 2021-2023 som forventet i forhold til den socialøkonomiske reference, hvilket er tilfredsstillende.

4. Overgang til videregående uddannelse

Målet for overgang til videregående uddannelse:

Tallet for overgang til videregående uddannelser for hhv. hf og stx må ikke ligge markant under landsgennemsnittet mere end 2 år i træk, uden at der laves nærmere undersøgelse af baggrunden.

Tabellerne nedenfor viser andelen af stx-dimittender og hf-dimittender fra 2017-2020, der er optaget på en videregående uddannelse senest 27 måneder efter studentereksamen.

Tabel 8. Stx, andelen af studenter, som i september 2 år efter stx-studentereksamen er i gang med en videregående uddannelse

	Odense Katedralskole, stx				landsplan, stx			
	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
Erhvervsuddannelse	4,9%	2,8%	3,3%		4,3%	4,2%	4,3%	3,7%
Korte videregående uddannelser	2,9%	2,8%	-	2,5%	4,7%	4,8%	4,6%	4,1%
Mellemlange videregående uddan.	63,6%	53,5%	52,9%	49,4%	62,8%	60,8%	56,7%	51,2%
Videregående uddannelser	67,0%	57,3%	52,9%	51,9%	67,5%	65,6%	61,3%	55,3%

Kilde: www.uddannelsesstatistik.dk

I tabel 9 vises tallene for stx-studenters (årgang 2021-2020) overgang til videregående uddannelse. Tabellen viser tal for landsplan for de 11 offentlige fynske almene gymnasier (GymFyn) og for Odense Katedralskole.

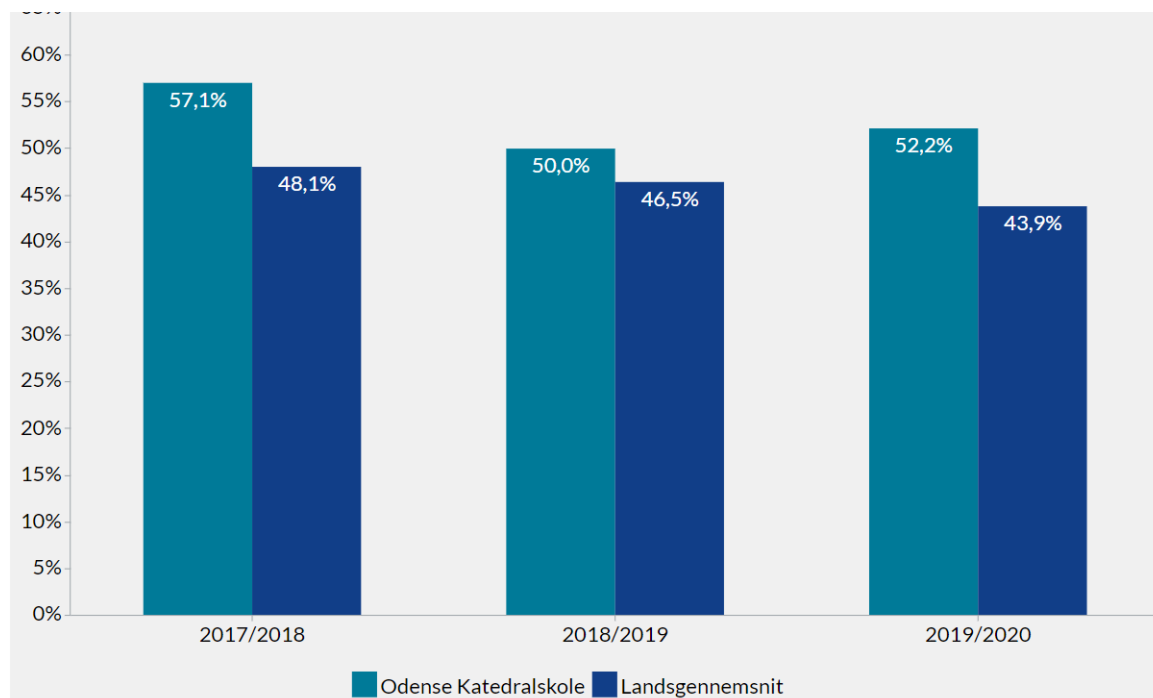
Tabel 9: Stx, andelen af studenter, som i september 2 år efter stx-studentereksamen er i gang med en videregående uddannelse

Årstal	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Landsplan (stx)	73,40%	72,10%	70,40%	69,20%	67,00%	65,30%	61,10%	55,30%
Odense Kat (stx)	72,30%	74,00%	64,40%	73,80%	67,00%	57,30%	52,90%	51,90%
GymFyn (stx)	76,51%	77,25%	72,60%	71,89%	67,87%	68,69%	61,05%	53,65%

Sidste år var Odense Katedralskole det eneste fynske almene gymnasium, hvor under 55% fra stx-årgang 2019 var i gang med videregående uddannelse efter 2 år. For studenterårgang 2020 gælder det for 7 ud af de 11 fynske gymnasier.

Sammenligningen med landstal viser, at der er sket en udvikling, hvor studenter venter flere år end tidligere, før de går i gang med en videregående uddannelse. Odense Katedralskoles tal ligger ikke markant under landsgennemsnittet, men bekræfter den tendens, der både ses på Fyn og på landsplan.

Tabel 10. Hf, overgang til videregående uddannelse

Tabel 11. Hf, andelen af studenter, som i september 2 år efter hf-studentereksamen er i gang med en videregående uddannelse

	Odense Katedralskole, hf				landsplan, hf			
	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
Erhvervsuddannelse	11,60%	15,90%	6,1%		13,60%	14,10%	13,2%	11,8%
Korte videregående uddannelser	7,20%	12,70%		7,2%	7,50%	7,50%	7,3%	6,8%
Mellemlange videregående uddan.	40,60%	42,90%	47,0%	44,9%	42,20%	40,30%	39,1%	37,1%
Videregående uddannelser Total	47,80%	55,60%	50,0%	52,2%	49,70%	47,9%	46,4%	

Kilde: www.uddannelsestatistik

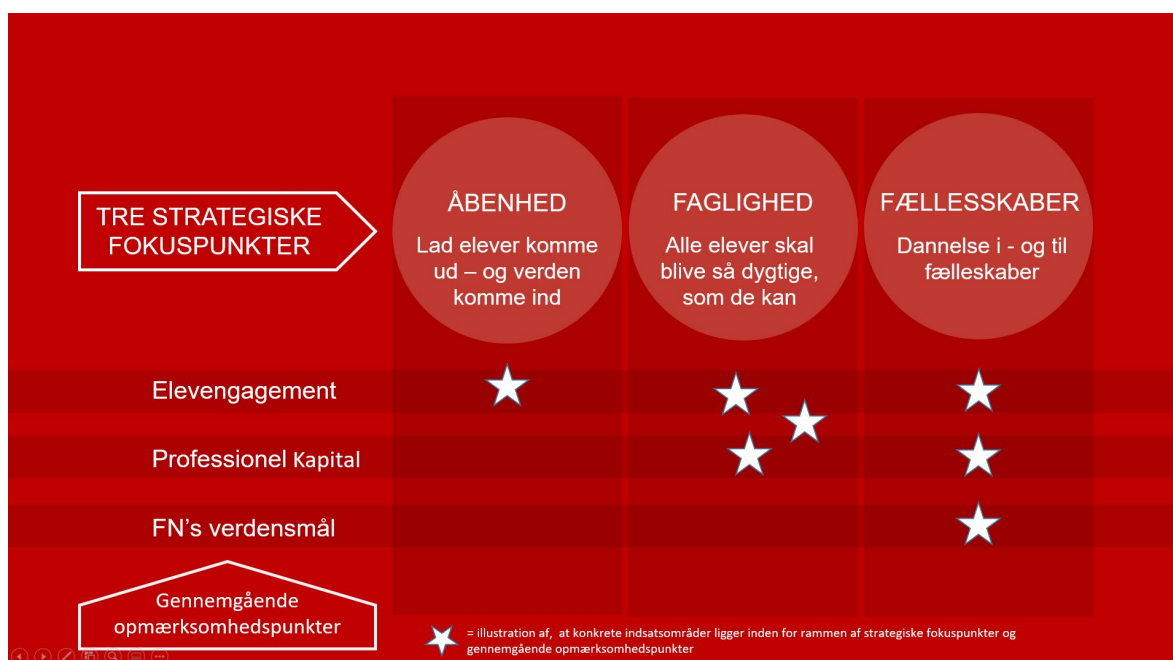
4.1 Konklusion

Overgangsfrekvensen for skolens stx-studenter til videregående uddannelser ligger ca. på landsgennemsnittet i 2016 og 2017, men er noget under landsgennemsnittet for studenterårgang 2018 og 2019. I 2020 adskiller overgangsfrekvensen for skolens stx-studenter sig ikke markant fra landsgennemsnittet.

Overgangsfrekvensen for skolens hf-studenter til videregående uddannelser ligner nogenlunde landsgennemsnittet i 2016 og 2017, men er en del over landsgennemsnittet for studenterårgang 2018 og 2019.

5. Evaluering af særlige indsatsområder

Skolen arbejder hvert år med en række særlige indsatsområder inden for skolens strategiske ramme:

Den samlede oversigt over indsatsområder findes på hjemmesiden. I foråret 2024 har arbejdsgrupper, udvalg og ledelse givet input til evalueringen af indsatsområder. Indsatsområderne var tema for et langt møde i Pædagogisk Råd i april, hvor lærere kunne høre om og drøfte forskellige indsatsområder.

Nedenfor følger en evaluering af de særlige indsatsområder, der mest direkte berører de øvrige områder i selvevalueringen.

5.1 Overgang fra grundskole til gymnasiets faglige fællesskaber

Baggrund for indsatsområdet er en oplevelse af, at der både på hf og stx er kommet nye elevtyper, der ikke kommer med den studiekompetence og den tilgang til gymnasielivet og de faglige fællesskaber, som vi som skole forventer.

Lærerteam-samarbejde og studiemoduler i stx

I skoleåret 2023-2024 har en arbejdsgruppe faciliteret videreudvikling af team-samarbejdet og planlagt en halv temadag for 1.g-teams, bl.a. med fokus på, hvordan teamet kan arbejde med årshjul som redskab til at planlægge arbejdet med klassen.

”Studiemoduler”, som team gennemfører med 1.g-klasser og 2.g-klasser, er videreudviklet, og teams har modtaget materiale til studiemodulerne fra arbejdsgruppen. Formålet med studiemodulerne i 1.g er at give mere tid til introduktion til gymnasiets arbejdsmetoder, lektielæsning, læsestrategier, omgangsformer i klasserummet og digital dannelse.

Teamet har i 2.g blandt andet afviklet studiemoduler om forventninger til studietur og om præstationskultur og forventningsafstemning.

Som indikator for indsatsen er anvendt teammedlemmers evaluering af studiemoduler og teamarbejde. I evalueringen er spurgt til teammedlemmers oplevelse af at kunne bruge studiemoduler og teamarbejde

som et redskab til at få øje på og arbejde med problematikker i en klasse. Desuden er brugt data kvantitative data fra Elevtrivselsundersøgelsen (ETU) og fra kvalitative interviews med 1.g-elever. Teamlærerne har evalueret, at indholdet i studiemodulerne er relevant, men også at kommunikationen med klassens øvrige lærere kan styrkes. Desuden vurderer nogle lærere, at de må bruge mere tid til teamarbejdet, end det var forventet.

Eleverne er ikke direkte blevet bedt om at evaluere team-arbejde eller studiemoduler, men nogle af elevernes svar i ETU kan anvendes som indikatorer for indsatsområdet. Det gælder fx elevernes svar på spørgsmål som:

- *Jeg deltager aktivt i timerne*
- *Jeg afleverer mine opgaver til tiden*
- *Jeg er forberedt til timerne*
- *Hvis noget er svært for mig i undervisningen, kan jeg selv gøre noget for at komme videre.*
- *Jeg har svært ved at komme i gang med opgaver*

Elevernes svar på spørgsmålene ligger på niveau med svar på landsplan. Teams indsats kan derfor ikke direkte aflæses, og det er næppe heller forventeligt.

Der er lavet kvalitative interviews med ca. 20 elever. Nogle er fra 1. hf; andre fra 1.g. Eleverne er valgt ud fra et princip om spredning på køn, dog således at hovedparten af eleverne har et grundskolekaraktergennemsnit under middel, da skolen har været særlig interesseret i at følge disse elevers overgang til gymnasiet.

I disse interviews er der blandt andet blevet spurgt til elevernes måde at håndtere svære opgaver og til deres motivation for undervisningen. De interviewede elever peger på, at de er glade for at gå i skole og motiverede for undervisningen. Det er dog også et tydeligt mønster i disse interviews, at eleverne på tværs af køn og uddannelse peger på, at de er mere overladte til sig selv på gymnasiet: de skal i højere grad selv bede om hjælp, de oplever, at der er mere lærerstyret tavleundervisning i gymnasiet, og de oplever, at det er sværere at blive set i gymnasiet, også på grund af de store klasser. Endelig peger eleverne i disse interviews på, at de oplever, at de har en løsere tilknytning til deres lærere i gymnasiet end i grundskolen. Disse forhold kan gøre det svært for eleverne at komme i gang med en vanskelig opgave, og det kan bremse motivationen. I interviews pegede eleverne på, at et trykt læringsrum, oplevelse af mestring samt inddragelse og valgfrihed i undervisningen spiller en rolle for deres motivation.

Fokus på skærmbrug

På baggrund af bl.a. oplæg af Dorte Ågård besluttede skolens Undervisnings Udvalg (UU) i skoleåret 2022-23 at sætte fokus på den relationsdannelse, der foregår i begyndelsen af et modul. Det blev indført, at mobiler altid skal pakkes helt væk, og at alle skærme være lukket ned fra begyndelsen af et modul. Først når lærer giver besked om skærmbrug/mobilbrug, anvendes de.

Fra august 2023 blev det besluttet, at alle 1.g og 1. hf-elever afleverer mobil i skab/kasse ved et moduls begyndelse. I første omgang skulle de nye mobilregler være et forsøg i august måned. Formålet var at få mobilen som forstyrrelse væk fra undervisningen, sådan at den i mindre grad end ellers udfordrer elevernes opmærksomhed og vedholdenhed i f.h.t. det faglige og klassens fællesskab. Den nye praksis blev evalueret blandt lærere i slutningen af august måned. På spørgsmålet: "Hvordan oplever du, at 1.g/1.hf-eleverne har reageret på reglerne?", svarede 93% af lærerne, der deltog i undersøgelsen, at de oplevede, at "eleverne stort set har accepteret reglerne". 87% svarede, at de ville foretrække, at de nye

mobilregler fortsætter efter august måned. På baggrund af den første evaluering blev forsøget afsluttet, og mobilreglerne blev gjort til gældende regler for 1.g og 1. hf-hold. Et par citater fra lærerevalueringerne i slutningen af august beskriver på rammende vis den dominerende holdning blandt lærerne:

At telefonerne er ude af undervisningen, skaber et rum, hvor der er fokus, og når det er ens for alle, slipper man for diskussioner angående telefoner i løbet af moduler. Det skaber ro.

Selv med meget få undervisningsmoduler, er det allerede tydeligt, at flere "tvinges" til at være med i undervisningen. Flere er simpelthen aktive i undervisningen. Det er især tydeligt i (hold-xx) ma, hvor alle regner opgaver. Det kan selvfølgelig ændre sig, men det er erfaringen efter få modulers undervisning".

Eleverne i elevrådet beskriver, at praksissen med at aflevere mobiler ved modulstart efterledes i varierende grad på forskellige hold. På enkelte hold afleverer elever automatisk mobiler; på andre hold afleveres mobilen kun, når læreren minder om det og insisterer. Nogle elever i elevrådet støtter, at mobiler afleveres, og at det er de samme regler, der gælder for alle (på 1. årgang). Andre elever opfatter reglerne som lidt overflødige, bl.a. fordi de måske går på hold, hvor eleverne sagtens kan blive i tasken i løbet af et modul og ikke forstyrrer.

I skoleåret 2023-2024 blev de nye mobilregler kun gjort obligatoriske for 1.g og 1.hf. På baggrund af skolens egne erfaringer og de mange erfaringer andre steder fra fastholdes det, at skolen fra skoleåret indfører aflevering af mobiler for alle hold på alle årgange. Kun for kommende 3.g vil der være noget nyt. Mobilreglerne ligger i fin forlængelse af Undervisningsministeriets anbefalinger om mobilpolitik og også af en del forskning på området. Udfordringen i praksis er, at eleverne ikke som udgangspunkt har det som vane at aflevere mobiler. Det er altså endnu et område, hvor alle lærere skal huske elever på – og over for eleverne insisterer på ens praksis på tværs af hold.

Elev-til-elev-mentor

Overordnet set, er det ofte to ting, der bekymrer elever i overgangen til ungdomsuddannelsen: 1) det nye sociale liv: kan jeg få venner og håndtere de sociale forventninger, og 2) de faglige krav og forventninger: lektiemængden, aflevering mm. Man risikerer som ny elev at tage usunde (studie-)vaner med sig ind på ungdomsuddannelsen, og der kan gå lang tid, før de bliver erkendt.

I skoleåret har skolen derfor sammen med de tre øvrige OS-skoler afprøvet ideen om en elev-til-elev-mentor-ordning. Ti gode elever fra 2.g, 3.g og 1.hf, deltog – sammen med elever fra de øvrige OS-gymnasier i Odense - i en uddannelsesdag med Kasper Rongsted. Der deltog også en studievejleder og en pædagogisk leder i uddannelsen. Tanken var, at studievejlederen skulle have en koordinerende funktion og "forbinde" mentor og mentee. De 10 elevmentorer besøgte efterfølgende alle skolens 1.g og 1.hf-klasser for at gøre opmærksom på tilbuddet. Ved overgangen til studieretningsklasser var mentorerne med rundt i de nye klasser sammen med studievejlederen for at beskrive muligheden for at få en elev-mentor. Studievejledningen har løbende fortalt om tilbuddet. Konklusionen er dog, at ingen 1.g eller 1. hf-elever har taget imod forløbet, og det gentages derfor ikke.

5.2 Myndige læsere på hf

I skoleåret 2023-2024 igangsatte skolen et projekt med midler fra Region Syddanmarks Udviklingsfond for at styrke hf-elevernes evne- og mod til at læse faglige tekster. Målene i det første år ud af tre har været at sikre grundlaget for de næste to års arbejde projektet, og projektgruppen af 9 lærere har derfor

samarbejdet om én 1. hf-klasse og arbejdet med aktionslæring. Lærerne har været organiseret i grupper på tre, der med afsæt i input fra læseforsker Peter Heller Lützen har formuleret aktioner i deres undervisning. Undervejs har de besøgt hinandens undervisning for at skærpe refleksion og dokumentation omkring arbejdet med læsning. Det primære fokus har været stilladsering af læseprocessens tre faser (før-, under- og efterlæsning).

Lærerne har undervejs dokumenteret deres refleksioner og erfaringer, og det fremgår tydeligt af deres afrapporteringer, at de oplever, at de har udviklet deres didaktiske kompetencer på området, samtidig med at der ude i fagene tydeligvis er udviklet praksis, som kan overleveres til fagfæller. Det er forskelligt fra lærer til lærer, hvad der har været fokus på i projektet; mest gennemgående er dog, at lærerne oplever, at de har fået greb om at stilladsere elevernes før-læsning (fx grundig gennemgang i figurer, der er i teksten inden den egentlige brødtekstslæsning, begrebsafklaring inden læsning, korte introduktioner til set-up i noveller) og under-læsning (understregning, sideløbende noteteknik, oplæsning). Dertil kommer, at lærerne også har fået skærpet deres didaktiske refleksioner om elevernes udfordringer og egne fags muligheder for at komme udfordringerne i møde. Det er tydeligt, at der i aktionsgrupperne er udviklet fælles didaktisk sprog om læsning.

Der foreligger udførlig afrapportering fra hver aktionslæringsgruppe af både almen- og fagdidaktisk karakter. På baggrund af afrapporteringerne og det materiale, der har været brugt i dette skoleår, vil der frem mod næste skoleår blive udviklet fagspecifikke læse-guides i alle fag på første år.

Skolens hf-arbejdsgruppen har fulgt projektet tæt og gennem aktionslæringsgruppernes afrapporteringer, spørgeskemaer til alle hf-elever og 16 længere, semistrukturerede interviews med hf-elever (12 fra 1q, 4 elever fra hver to af de andre klasser) fået omfattende og kvalificeret input til det videre arbejde i projektet.

Hf-gruppens interviews med eleverne har vist, at elever i projektklassen i meget høj grad orienterer sig i strategier for før-, under- og efterlæsning. Bl.a. har det været tydeligt, at de har strategier for notetagning - modsat eleverne fra de andre klasser. Det er også tydeligt, at det betyder meget for deres mod på at læse og løse opgaver, at lærerne på forskellig vis har stilladseret særligt før-læsningen meget struktureret.

Interviewene har også afdækket, at der i projektet næste år skal arbejdes målrettet med progression fra stilladsering til selvstændigt arbejde / lektielæsning.

Projekt "Myndige læsere på hf" løber over tre skoleår. I år har projektet kun involveret én klasse. Til gengæld har samtlige klassens lærere deltaget i projektet. Næste år udbredes projektet til alle tre 1. hf-klasse, men ikke til alle 1. hf-lærere. Projektet vil knytte an til det arbejde, der allerede er organiseret i hf-klasse team, fx klasseobservation og andre former for indsamling af information om elevernes læring og trivsel.

Erfaringerne fra hf-gruppens interviews har været så givtige, at alle 1. hf-team næste år skal indarbejde netop interview af deres elever, fordi det giver et unikt indblik i elevernes verden og læsepraktik. Det har været anledning til rigtig mange refleksioner at få lejlighed til at høre eleverne.

5.3 evaluering og feedback. Brug af den obligatoriske undervisningsevaluering

Alle lærere evaluerer løbende og på varierende måder undervisningen. Én gang om året gennemføres en skriftlig og anonym undervisningsevaluering. Til denne anvendes et obligatorisk spørgeskema.

I år har skolen haft fokus på, hvordan den årlige obligatoriske undervisningsevaluering kan bruges bedst muligt i dialogen mellem et hold og holdets lærer om undervisning og læring.

Skolens UndervisningsUdvalg (UU) har faciliteret drøtelse på PR i om, hvordan uv-evaluering kan tages op på en konstruktiv måde med et hold. UU har efterfølgende beskrevet gode forslag. Den obligatoriske undervisningsevaluering har også været drøftet på GRUS (gruppe-udviklingssamtaler) med de faggrupper, der i dette skoleår har haft GRUS.

Elevrådet, hvor der sidder repræsentanter fra hver klasse, har evalueret den obligatoriske undervisningsevaluering i foråret 2024 (nb! på det tidspunkt havde ikke alle hold evalueret endnu).

Elevrådet tog udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Der har været tid til at lave undervisningsevalueringen i modul
- Lærerne har taget evalueringen op på holdet
- Det har været trygt at have en dialog om evalueringen på klassen
- Evaluering har givet input til, at lærer og elever kan afstemme forventninger til hinanden i undervisningssituationen

De fleste elevrødder svarer, at der har været passende tid til at lave uv-evalueringen. Til gengæld svarer kun 1/3 af dem, at "de fleste lærere har taget evaluering op på holdet", og ca. halvdelen at "de fleste lærere har ikke taget evalueringen op på holdet". Langt de fleste elever svarer dog, at uv-evalueringen har givet input til eller delvist input til, at lærer og elever kan afstemme forventninger til hinanden i undervisningssituationen. Af drøftelsen i elevrådet fremgår det, at det i høj grad afhænger af læreren, om uv-evaluering giver mening. Det gør den bedst, når lærer har "klædt elever på" til at lave evalueringen og kan tage den op på en konstruktiv vis efterfølgende. Både elever og lærere er opmærksomme på, at eleverne skal lave mange evalueringer, og derfor kan det ske, at uv-evalueringen bare bliver "endnu en evaluering", som eleverne ikke får gjort sig umage med. Der er således eksempler på, at elever har lavet undervisningsevaluering om et andet fag, end det fag, evalueringen angik.

Den obligatoriske undervisningsevaluering er fortsat noget, der skal arbejdes med, så den kan virke hensigtsmæssig for både lærere og elever og samarbejdet mellem lærere og elever.

5.4 Undersøgende og motiverende undervisning

En arbejdsgruppe har i skoleåret 2023-2024 arbejdet fokuseret med undersøgende undervisning. Baggrunden er, at ETU fra 2022 kunne tyde på, at en af udfordringerne for elevernes læring kan være svigtende motivation. Forskning viser, at undersøgende undervisning kan bidrage til elevernes motivation og være studieforberegende, fordi undersøgende undervisning kan styrke elevernes selvstændighed og faglige nysgerrighed.

Arbejdsgruppen har udviklet, afprøvet, evalueret og videreformidlet en række forskellige former for undersøgende undervisning i en bred vifte af fag og på forskellige klassetrin: bioteknologi, tysk og dansk. I alt er fire forløb blevet afviklet og præsenteret ved PR i foråret 2024.

Lærerevalueringer og lærererfaringer fra forløbene viser, at undersøgende undervisning kan være med til at skabe et samarbejdende og dialogisk fællesskab med plads til forskellighed, medvirke til faglig nysgerrighed og engagement og bringe kreativitet og fantasi ind i undervisningen, hvilket både kan virke motiverende og øge elevernes selvstændige og kritiske evne, mindske præstationskulturen samt stimulere undervisernes didaktiske fantasi.

Men arbejdsgruppens erfaringer viser også, at denne undervisningsform er tidskrævende at planlægge og gennemføre, og at nogle elever kan miste overblikket, fordi læringsprocesserne er mere komplekse.

Desuden er der arbejdsgruppens erfaring, at elever kan udvise modvilje, fordi de ikke er vant til den undersøgende arbejdsmetode. Endelig er det arbejdsgruppens erfaring, at der kan være fagspecifikke udfordringer med undersøgende undervisning, blandt andet fordi nogle fag kræver megen instruktion.

Elevevalueringer viser, at den undersøgende undervisning kan hjælpe nogle elever til bedre at huske det faglige stof, og at nogle elever trives med, at der tages udgangspunkt i deres allerede eksisterende viden. Men elevevalueringer viser også, at nogle elever oplever, at undervisningsformen tager lang tid og kræver tålmodighed.

5.5 Elevernes læring og trivsel: fokus på løfteevne for en bestemt gruppe elever

Baggrunden for indsats om løfteevne for en bestemt gruppe elever er, at skolen gerne vil have større viden om, hvordan elever med et karaktergennemsnit under middel fra grundskolen oplever overgangen til gymnasiet, deres forventninger ved skolestart, overgang til studieretningsforløb, arbejdet med de større skriftlige opgaver samt om elevernes motivation. Formålet med undersøgelsen er at finde ud af, om skolen kan finde særlige måder at støtte og løfte denne elevgruppe.

Ca. 20 elever fra 1.hf og 1.g deltager i undersøgelsen. Undersøgelsen er gennemført som kvalitative, semistrukturerede gruppeinterviews i forskellige gruppekonstellationer. Denne form er valgt, fordi den kan supplere blandt andet Elevtrivselsundersøgelsen ved at give de enkelte elever en stemme. Det første interview blev gennemført i starten af skoleåret, det andet i henholdsvis december og januar og det tredje interview i maj.

Første interview fokuserede på elevernes erfaringer fra grundskolen, herunder blandt andet på elevernes strategier til håndtering af svære opgaver og på elevernes motivation for grundskoleundervisningen. Analyse af interviewdata fra første interview viser følgende mønstre:

1. Eleverne peger alle på ikke-faglige forhold, når de først bliver bedt om at fortælle om en god, spændende situation fra grundskolen.
2. Eleverne peger på den store betydning af lærere i deres udvikling. For elever, der har gennemgået en positiv udvikling i grundskolen, har det været en betydningsfuld lærer, der har været afgørende.
3. Eleverne oplever, at gode lærere i grundskolen er lærere, der kan lide deres job og fag og eleverne, lærere der kan engagere og aktivere eleverne (også fysisk, hands-on-øvelser).
4. De fleste elever giver i interviewet udtryk for, at de i grundskolen trak på nære relationer, når de skulle have hjælp (søskende, forældre, tætte kammerater), enkelte på en lærer.
5. Eleverne peger i interviewet på, at de er mere overladte til sig selv på gymnasiet: de oplever, at de i gymnasiet i højere grad selv skal bede om hjælp,
6. Eleverne oplever, at der i gymnasiet er mere lærerstyret tavleundervisning.
7. Eleverne oplever, at det er sværere at blive set i gymnasiet, blandt andet på grund af de store klasser.

Andet interview fokuserede på elevernes møde med gymnasiet, herunder mødet med fagene og med de første prøver. Analyse af interviewdata fra andet interview viser følgende mønstre:

1. Eleverne fokuserer på det sociale og det relationelle i deres beskrivelse af overgangen til gymnasiet: eleverne lægger vægt på den store betydning, det sociale og relationelle har for deres trivsel og motivation og - sekundært - også for deres læring. Eleverne kommer primært ind på relationen til kammeraterne, men også til lærerne.

2. Når eleverne eksplicit bliver spurgt til betydningen af det faglige i overgangen til gymnasiet, så peger nogle af dem på, at en forskel i overgangen til gymnasiet er tempoet og de øgede krav til selvstændighed (at de i højere grad selv "skal sige til", hvis de gerne vil have hjælp og blive set).
3. Flere elever peger i interviewet på, at form og indhold i den mundtlige prøve er anderledes end i grundskolen. I grundskolen (naturfag) var prøven gruppebaseret og afslappet, mens den på gymnasiet er individuel og har - påpeger flere elever - mere fokus på specifikke, faglige begreber.
4. Der er forskellige erfaringer med grundskolelærere, men flere elever peger på, at de havde et tættere forhold til deres grundskolelærere (og pegede blandt andet på, at tid er en faktor her).
5. De peger også på, at de har været vant til indimellem at lave noget ikke-fagligt i grundskoletimerne, og at dette også kunne have en positiv effekt på den efterfølgende undervisning. Eleverne peger på, at læreren har stor betydning for deres læring ved at skabe et trygt læringsrum. De peger også på, at variation i undervisningen og ikke mindst lærerens engagement har stor betydning for deres læring: at de kan mærke, at læreren godt kan lide at undervise.
6. Især drengegruppen peger på betydningen af forskellige arbejdsformer i undervisningen - særligt fremhæves fysisk aktivitet, så eleverne ikke skal stille hele modulet.

Tredje interview er endnu ikke gennemført. Det kommer blandt andet til at fokusere på elevernes arbejde med DHO (for stx-eleverne) samt deres forberedelse til eksamen.

Samlet set giver interviewene med den udvalgte gruppe elever et indblik i, hvordan elever med et lavere karaktergennemsnit oplever starten på gymnasiet. Interviewdata tyder på, at eleverne ved overgangen oplever en ændring i relationen til lærerne, og at de oplever en ændring i prøveformer og vurderingskriterier ved prøver. Derudover peger interviewdata på, at et trygt læringsrum spiller en væsentlig rolle for disse elever. Dette kan fx indtænkes som fokus i de tidlige studiemoduler i grund- og studieretningsforløbet.

5.6 Digital dannelse & AI

AI udfordrer lærernes undervisning og elevernes læring, men giver også nye muligheder i undervisningen. Udfordringen ligger blandt andet i, at eleverne har let adgang til redskaber, der kan besvare opgaver, der ikke fanges i plagiatkontrol. Derved risikerer elever - ikke mindst fagligt udfordrede elever - at miste den vigtige, faglige læring, der ligger i opgaveskrivning. Mulighederne ligger blandt i, at AI i nogle tilfælde kan bruges som lærernes redskab til at lave undervisningsobjekter. Under alle omstændigheder er det nødvendigt, at skolen arbejder med AI for at imødegå udfordringerne og drage fordel af mulighederne.

I skoleåret 2023-2024 har skolens Undervisnings Udvalg arrangeret to halve pædagogiske dage med fokus på forskellige aspekter af digital dannelse og AI. Den første halve pædagogiske dag (afholdt i august) fokuserede på fremtidens kompetencer. Camilla Mehlsen holdt foredrag, og faggrupper drøftede efterfølgende muligheder og udfordringer med hensyn til digital dannelse. Den anden halve pædagogiske dag (afholdt i februar) fokuserede på didaktisering af AI i undervisningen. Den pædagogiske dag blev afviklet med fire forskellige workshops og efterfølgende faggruppearbejde.

Af lærerevalueringen fremgår det, at lidt over 60% af de deltagere, der besvarede evalueringsskemaet vurderede, at udbyttet af workshoppen var godt. Lærerevalueringen af det efterfølgende faggruppearbejde på den halve pædagogiske dag var mindre positivt, kun omkring 40% syntes at det fungerede godt eller ok.

Dette indikerer, at der i det kommende skoleår med fordel kan arbejdes videre med faggruppernes arbejde med didaktisering af AI.

Af kommentarerne til evalueringen fremgår det desuden, at flere anbefaler, at skolen udarbejder en guide om brug af AI til eleverne. Denne guide er i øjeblikket ved at blive udarbejdet, ligesom der planlægges intramoduler om AI til de kommende eleverne i 1.g. Af kommentarerne til evalueringen fremgår det ydermere, at flere lærere efterspørger mere viden om, hvordan AI kan bruges (og ikke bruges) i undervisningen.

På den baggrund har ledelsen nedsat en arbejdsgruppe bestående af syv lærere, der sammenlagt repræsenterer tre hovedområder og 13 fag, som skal udvikle, afprøve og evaluere forskellige undervisningsaktiviteter med inddragelse af AI. Arbejdsgruppen skal give input til UU og ledelsen om AI i undervisningen og om, hvad elever og lærere skal vide om og kunne med AI. UU og ledelsen bruger gruppens input og sparring til at drøfte og fastlægge en AI-strategi for skolen.

5.7 Seksuel dannelse

Fra skoleåret 2023-2024 har seksualundervisning været obligatorisk på gymnasiet. Der er ingen timeramme for undervisningen og kun en sparsom vejledning. En arbejdsgruppe har lavet en beskrivelse af, hvordan vi på Odense Katedralskole forstår seksuel dannelse, bl.a. med inspiration fra højskolelærer Mette Øyås Madsen. Gruppen har desuden lavet en progressionsplan med beskrivelse af temaer, som elever skal møde i løbet af tre år i stx/to år i hf. Første omgang af undervisningen er gennemført som en blanding af klasseundervisning, oplæg for årgange og workshops. Både elever og lærere har taget godt imod år 1 og givet gode input til evalueringen af undervisningen. På den baggrund justeres og videreudvikles undervisningen det næste skoleår.

5.8 Klimahandledag

Miljø og klima indgår som dannelsesperspektiver i formålsbeskrivelsen for de gymnasiale uddannelser og der arbejdes på forskellig vis med miljø og klima i fagene. Et særligt indsatsområde på tværs af fag var i skoleåret 2023-2024 deltagelse i Gymnasiernes Klimahandledag, hvor der blev sat fokus på bæredygtighed og på de udfordringer, som verden står overfor netop nu. Skolens 2.g.-årgang deltog i dagen, hvor der var oplæg og diskussioner og også deltagelse af Odense Kommunes rådmænd for klima og miljø. Skolens musikelever arbejdede med bæredygtighed i et kreativt-musisk perspektiv. Klimahandledagen er evalueret og gentages, men i en anden og for eleverne mere aktiverende form i skoleåret 2024-2025. Det er ikke muligt at aflæse en direkte effekt af klimahandledagen, fx som øget tilslutning til skolens UNESCO-råd.

5.9 Vores valg: fokus på alkohol

Deltagelse i "Vores valg". Vores valg er et forskningsprojekt ved Aarhus Universitet i samarbejde med TrykFonden. Projektet har som mål at tilvejebringe evidensbaseret viden og information om, hvilken vej skolen (inkl. elever og forældre) kan gå med tiltag, der mest effektivt kan forebygge skadelig brug af alkohol og fremme trivsel og inkluderende fællesskaber.

Forskerne i projektet har gennemført 5 spørgeskemaundersøgelser, 2 motiverende gruppesamtaler og et forældremøde med skolens otte 1.g.-klasser. Resultaterne er dog endnu ikke samlet af forskerne.

Skolen har de senere år inviteret alle fra 1.g.-elever + forældre til infomøde med Odense Kommunes rusmiddelkonsulent Torben Vangsted, som har en helt særlig evne til at formidle viden om alkohol og rusmidler uden at komme med løftede pegefingre. Torben Vangsted har også besøgt skolens tre 1. hf.-klasser.

Skolen har derudover samarbejdet med projektet ”Vores valg” ved fortsat at skabe rammer for fællesskaber i skoleregii, der ikke involverer alkohol. Ved alle skolens elevfester er ”Kattens Vandbar” (navnet på vandbaren står bøjet i pink neon) velbesøgt, og desuden deltager forældre som ”forældrehjælpere” ved alle skolefester. Skolen har skærpet rammerne for alkohol på studieture, og det har vist sig at være uproblematisk; de accepteres af eleverne.

6. Foreløbig opfølgingsplan

I det følgende beskrives i kort form, hvordan skolen vil følge op på selvevalueringen. Den endelige opfølgingsplan med operationelle mål udfærdiges i løbet af august og september 2024 og offentliggøres på skolens hjemmeside som skolens ”Opfølgingsplan. Særlige indsatsområder 2024-2025”.

6.1 Opfølgning på elevtrivsel - stikord til kommende indsatsområder:

- Undervisningsmiljø: slidte og ødelagt møbler på tre studietorve udskiftes.
- Team-arbejde og studiemoduler er fortsat et indsatsområde.
- Introdage i overgang fra grundforløb til studieretningsklasser omtænkes. Elevevalueringerne viser, at de fællesskabsskabende aktiviteter i den ny studieretningsklasse i højere grad bør ske med lærere i forbindelse med den daglige skolegang og ikke løsrives og afvikles som fx ”teambuildingsdag” med gæstelærere.

6.2 Opfølgning på elevernes læring og faglige niveau – stikord til kommende indsatsområder

Selvevalueringen for hf tyder ikke på store udfordringer. Det kræver dog et kontinuerligt stort arbejde fra skolens dygtige hf-lærere at skabe de bedste ramme for hf-elevernes sociale og faglige fællesskaber, så eleverne motiveres og lærer. Første år med projektet ”Myndige læsere på hf” har være utrolig givtigt for både deltagende lærere og elever, og der er et vigtigt indsatsområde at udbrede og fortsætte projektet det kommende år.

I stx har løfteevne været et fokusområde. Selvevalueringen peger ikke på, at skolens karaktergivningspraksis er problematisk. Med andre ord: det ser ikke ud til, at lærere på Odense Katedralskole give for lave årskarakterer, men snarere retvisende. I arbejdet med løfteevne er der derfor et pædagogisk og didaktisk fokus på fortsat arbejde med at tydeliggøre for eleverne, hvad de forventes at kunne, og med at hjælpe eleverne til at anvende den feedback, de får, til at blive dygtigere. En række indsatser i det kommende skoleår har fokus på elevernes læring og faglige niveau:

- Fortsat fokus på, hvordan den obligatoriske undervisningsevaluering kan anvendes konstruktivt i dialogen mellem lærer og elever.
- Videre arbejde med at implementere god skærmpolitik, herunder mobilfri moduler for alle elever.
- AI og digital dannelse. Der er nedsat en arbejdsgruppe, som skal udvikle, afprøve og evaluere forskellige undervisningsaktiviteter med inddragelse af AI. Arbejdsgruppen skal give input til UU og ledelsen om AI i undervisningen og om, hvad elever og lærere skal vide om og kunne med AI. UU og ledelsen bruger gruppens input og sparring til at drøfte og fastlægge en AI-strategi for skolen.

6.3 Opfølgning på overgang til videregående uddannelse

Overordnet viser selvevalueringen en tilfredsstillende overgangsfrekvens for skolens hf-studenter. For stx- overgangsfrekvensen lidt lavere end på landsplan. Dog viser der sig i data fra Uddannelsesstatistik en tydelig tendens: nemlig at studenter i disse år venter længere end tidligere med at begynde på videregående uddannelse. Skolen vurderer ikke at overgangsfrekvens skal være et særligt indsatsområde.